

[Wingsøe.]

skaber forliser. Selv om der faktisk ikke har været noget økonomisk fællesskab, skal der imidlertid efter gældende ret finde lighed deling sted.

Det stigende antal skilsmisser, der i ikke uvæsentligt omfang rammer unge ægteskaber, har aktualiseret overvejelserne om under bestemte forudsætninger at fravige lighedelingsprincippet. Atter har man kunnet hente inspiration i norsk ægteskabslovgivning, der dels åbner adgang til at anvende den for omstødelse gældende særlige delingsregel i visse skilsmissesager, dels bestemmer, at retten efter frit skøn kan gøre afvigelser fra de almindelige lighedelingsregler og f. eks. bestemme, at delingsreglerne for omstødelse skal anvendes.

Slet så vidt har det danske ægteskabsudvalg ikke ment at kunne gå, men udvalget har erklæret sig enig i, at der, uanset at lighedeling fortsat er hovedreglen ved skifte, efter kortvarige ægteskaber bør åbnes mulighed for skævdeling under nærmere betingelser. Resultatet af udvalgets overvejelser er blevet den i forslagets § 69 a indeholdte bestemmelse, hvori det siges, at hvis en ægtefælle har indbragt den væsentligste del af fællesboet på den i § 69 angivne måde, og hvis en lighedeling vil være åbenbart urimelig, navnlig fordi ægteskabet har været kortvarigt og uden økonomisk fællesskab af betydning, kan det ved skifte i anledning af separation, skilsmisse eller bosondring efter begæring bestemmes, at boets deling skal finde sted, således at bestemmelserne i § 69 bringes til anvendelse i det omfang, dette findes begrundet. Det vil i korthed sige, at hver ægtefælle — ligesom ved omstødelse — kan udtage, hvad han har indbragt i boet.

Der er som nævnt fastsat en række betingelser for, at denne skævdeling kan finde sted. De vigtigste er, at den væsentligste del af fællesboet er indbragt af den ene ægtefælle, at lighedeling må anses for åbenbart urimelig, og at ægteskabet har været kortvarigt og uden økonomisk fællesskab. Hvad kortvarigheden angår, har man med vilje ikke villet fastsætte noget bestemt åremål, men det nævnes i betænkningen, at man går ud fra, at kortvarighed betyder, at ægteskabet normalt ikke har været over 5

år. Denne ikke alt for håndfaste formulering kan jeg tilslutte mig.

Jeg vil mene, at man med denne bestemmelse for fremtiden kan afbøde de urimeligheder og uretfærdigheder, som lighedelingsreglens strikte gennemførelse ellers ville føre til, idet man ved anvendelse af denne bestemmelse vil kunne forhindre, at den ægtefælle, der i et kortvarigt ægteskab intet eller så godt som intet har indbragt, skaffer sig en økonomisk fordel på den andens bekostning.

Til slut skal jeg fremsætte nogle bemærkninger til en af de vigtigste bestemmelser i forslaget, nemlig § 70 a, hvori der indeholdes nærmere regler for fordelingen af boets aktiver. Bestemmelsen skal træde i stedet for udtagelsesreglerne i den gældende skiftelovs § 65.

Efter denne bestemmelse er retten til at udtage ejendele efter vurdering tillagt den ægtefælle, der har indbragt dem. Denne bestemmelse er med rette blevet betegnet som et udtalt mandsprivilegium, idet det som regel er manden, der har indbragt aktiverne og som følge deraf vælger først ved skiftet og derved får adgang til at udtage det bedste og det mest værdifulde. Hvad fast ejendom angår, vil skødet så godt som altid lyde på mandens navn og tilhøre hans bodel, fordi det er ham, der har præsteret udbetalingen og præsteret afdragene.

Hertil kommer endvidere, at værdiansættelserne i boer erfaringsmæssigt er meget lave og som regel i hvert fald ikke vil komme op over ejendomsskyldvurderingen. Selv om der i de senere år er ved at komme lidt rimeligere forhold imellem ejendomsskyldvurderingerne og de faktiske ejendomspriser, er der dog stadig et spring, som vil betyde, at manden vil være interesseret i at få ejendommen udlagt, allerede fordi den er et godt økonomisk objekt. Tilsvarende gør sig gældende ved indbogenstande, hvor vurderingerne også er meget lave, og hvor manden vil være i stand til at udtage det bedste i hjemmet, mens resten overlades til hustruen og til ægteparrets børn, som hustruen jo som regel får forældremyndigheden over.

Jeg er bekendt med, at man fra skifterettens side gør sig umage for at finde frem til, at begge ægtefæller har været lige gode om at skaffe midler til køb af indbo, men